

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж4 87/21
13.1.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија: Владиславе Милићевић, председника већа, Весне Матковић и Јасне Беловић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., ул. ... бр. ..., кога заступа пуномоћник Андреја Чивтелић, адвокат из Београда, ул. Курсулина бр. 13, против туженог Предузећа за телекомуникације “Телеком Србија” а.д., Београд, ул. Таковска бр. 2, са умешачем на страни туженог “Wireless media” д.о.о. Београд, Обилићев венац бр. 4/III, кога заступа пуномоћник Горица Лазих, адвокат из Београда, ул. Јосипа Славенског бр. 19а, ради утврђења повреде ауторског права и др., одлучујући о жалбама странака и умешача изјављеним против пресуде Вишег суда у Београду П4 173/15 од 18.1.2021. године, у седници већа одржаној дана 13.1.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосноване жалбе странака и умешача на страни туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Београду П4 173/15 од 18.1.2021. године у делу става првог изреке којим је утврђено да је тужени повредио ауторска права тужиоца, тако што је на интернет сајту www.mondo.rs **неовлашћено јавно** саопштио ауторско дело тужиоца и то: дана године, фотографију “...” без назначења имена или псеудонима тужиоца као аутора; дана године, фотографију “...” без назначења имена или псеудонима тужиоца као аутора и у непотпуној форми, и **јавно саопштио**: дана године фотографије “...”, “...”, “...”, “...”, “...”, “...” и “...” без назначења имена или псеудонима тужиоца као аутора; дана ... године, фотографију “...” без назначења имена или псеудонима тужиоца као аутора; дана године, фотографију “...” без назначења имена или псеудонима тужиоца као аутора и у непотпуној форми; дана ... године, фотографију “...” без назначења имена или псеудонима тужиоца као аутора и у непотпуној форми, чиме је тужиоцу нанео имовинску и неимовинску штету, као и у ставовима другом, трећем, четвртном, петом, шестом, седмом, осмом и деветом изреке.

УКИДА СЕ пресуда Вишег суда у Београду П4 173/15 од 18.1.2021. године у преосталом делу става првог изреке којим је утврђено да је тужени Предузеће за телекомуникације “Телеком Србија” повреду ауторског права тужиоца у односу на јавно саопштавање на интернет сајту www.mondo.rs ауторског дело тужиоца АА и то: дана 10.07.2011. године фотографије "...", "...", "...", "...", "...", "... и "..."; дана године, фотографију “...”; дана ... године, фотографију “...” и дана ... године, фотографију “...”, извршио **неовлашћено**.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ одлука о трошковима поступка садржана у ставу десетом изреке пресуде Вишег суда у Београду П4 173/15 од 18.1.2021. године, тако што се обавезује тужени Предузеће за телекомуникације “Телеком Србија” а.д. да тужиоцу АА на име трошкова поступка исплати износ од 274.200,00 динара, у року од 15 дана, од дана пријема преписа пресуде.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П4 173/15 од 18.01.2021. године, ставом **првим** изреке, утврђује се да је тужени повредио ауторска права тужиоца, тако што је на интернет сајту www.mondo.rs неовлашћено јавно саопшти ауторско дело тужиоца и то: дана ... године, фотографију “...” без назначења имена или псеудонима тужиоца као аутора; дана године, фотографију “...” без назначења имена или псеудонима тужиоца као аутора и у непотпуној форми; дана ... године фотографије "...", "...", "...", "...", "...", "... и “...” без назначења имена или псеудонима тужиоца као аутора; дана ... године, фотографију “...” без назначења имена или псеудонима тужиоца као аутора; дана ... године, фотографију “...” без назначења имена или псеудонима тужиоца као аутора и у непотпуној форми; дана ... године, фотографију “...” без назначења имена или псеудонима тужиоца као аутора и у непотпуној форми, чиме је тужиоцу нанео имовинску и неимовинску штету. Ставом **другим** изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде имовинске штете због повреде ауторског права јер је дана 25.11.2010. године неовлашћено јавно саопштио ауторско дело тужиоца-фотографију "Жуто поље" на интернет сајту www.mondo.rs, исплати износ од 3.528,00 динара са законском затезном каматом почев од 18.01.2021. године па до исплате. Ставом **трећим** изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде имовинске штете због повреде ауторског права јер је дана године неовлашћено јавно саопштио ауторско дело тужиоца-фотографију “...” на интернет сајту www.mondo.rs, исплати износ од 4.116,00 динара са законском затезном каматом почев од 18.01.2021. године па до исплате. Ставом **четвртим** изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде неимовинске штете због повреде моралних права аутора јавним саопштавањем ауторских дела тужиоца - фотографија "...", “...”, "...", "...", "...", "...", "...", "...", "...", “...”, “...” и “...” без назначења имена или псеудонима аутора исплати укупан износ од 240.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 18.01.2021. године па до исплате. Ставом **петим** изреке, обавезан је тужени да на име накнаде неимовинске штете због повреде моралних права аутора јавним саопштавањем ауторског дела тужиоца - фотографија “...”, “...” и “...” у непотпуној форми, исплати укупан износ од 73.000,00 динара са

законском затезном каматом почев од 18.01.2021. године па до исплате. Ставом **шестим** изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца за накнаду имовинске штете због повреде права аутора неовлашћеним јавним саопштавањем ауторског дела тужиоца - фотографије "...", преко досуђеног износа, а до траженог износа, за износ од још 32.472,00 динара са законском затезном каматом почев од 26.10.2010. године па до исплате, као и за износ законске затезне камате на досуђени износ за период од 26.11.2010. године до 17.01.2021. године. Ставом **седмим** изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца за накнаду имовинске штете због повреде права аутора неовлашћеним јавним саопштавањем ауторског дела тужиоца - фотографије "...", преко досуђеног износа, а до траженог износа, за износ од још 13.884,00 динара са законском затезном каматом почев од 26.10.2010. године па до исплате, као и за износ законске затезне камате на досуђени износ за период од 25.12.2012. године до 17.01.2021. године. Ставом **осмим** изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца за накнаду неимовинске штете због повреде моралних права аутора јавним саопштавањем ауторског дела без назначења имена или псеудонима аутора, преко досуђеног износа, а до траженог износа, за износ од још 480.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 18.01.2021. године па до исплате. Ставом **деветим** изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца за накнаду неимовинске штете због повреде моралних права аутора јавним саопштавањем ауторског дела у непотпуној форми, преко досуђеног износа, а до траженог износа, за износ од још 107.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 18.01.2021. године па до коначне исплате. Ставом **десетим** изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 143.700,00 динара.

Против наведене пресуде странке и умешач на страни туженог су благовремено изјавили жалбе и то тужилац побијајући је у делу става првог изреке (како то произилази из навода жалбе), и у ставовима шестом, седмом, осмом деветом и десетом изреке, из свих законом прописаних жалбених разлога, тужени и умешач на страни туженог побијајући је у ставовима првом, другом, трећем, четвртном, петом и десетом изреке, из свих законом прописаних жалбених разлога. Тужилац је трошкове другостепеног поступка опредељено тражио.

Испитујући правилност ожалбене пресуде у складу са одредбом члана 386 Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр.72/2011, са каснијим изменама и допунама), другостепени суд је нашао да је жалба тужиоца делимично основана у односу на део става првог изреке, у односу на став десети изреке (одлука о трошковима поступка), да је неоснована у односу на преостале ожалбене делове изреке, као и да је жалба туженог и умешача на страни туженог неоснована.

У спроведеном поступку, првостепени суд није починио ниједну од битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1 до 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности, ни ону из тачке 12 истог става, на коју се неосновано указује изјављеним жалбама, јер пресуда садржи јасне и непротивуречне разлоге о свим битним чињеницама.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је аутор фотографија које су предмет ове парнице, од којих је фотографија "...", настала ... године, фотографија "...", дана године, док су остале фотографије настале 2011. године. На интернет сајту

неовлашћено, због чега је одговоран да тужиоцу накнади причињену неимовинску и имовинску штету. Првостепени суд налази да околност да је фотографија "...", настала за време хонорарног радног ангажовања тужиоца за Агенцију "Бета", сама за себе у одсуству писаног ауторског уговора није од значаја за другачију одлуку суда у погледу имовинске штете, јер је из исказа тужиоца утврђено да он своја имовинска ауторска права и овлашћења није тој агенцији уступио ни на искључив начин. Фотографија "...", иако је настала у периоду када је тужилац био радно ангажован у Градској туристичкој организацији Крагујевца, није настала приликом извршавања радних обавеза, већ ван радног времена, у недељу увече. На другачији став суда нису могли бити од утицаја наводи туженог да се предметне фотографије могу пронаћи на интернету, јер чињеница да су фотографије претходно саопштене на неком другом месту, без назначења имена или псеудонима аутора или у непотпуном облику, не значи да свако следеће објављивање не представља повреду и да би након тога свако могао без последице чинити повреду ауторских права. Одлучујући о висини накнаде за претрпљену неимовинску штету полазећи од одредбе члана 200 Закона о облигационим односима, првостепени суд је нашао да тужиоцу треба досудити накнаду за повреду моралних права аутора и то због повреде моралних права аутора јавним саопштавањем ауторског дела без назначења имена аутора или псеудонима у износу од по 20.000,00 динара за јавно саопштавање 12 предметних фотографија од стране туженог, и за повреду моралних права аутора јавним саопштавањем дела у непотпуној форми у износу од 20.000,00 динара за фотографију "...", 30.000,00 динара за фотографију "...", и 23.000,00 динара за фотографију "...". Приликом досуђивања накнаде, првостепени суд је имао у виду чињеницу да је тужилац професионални фотограф, да потписивање ауторства утиче на његов посао и на евентуалне нове ангажмане, да предметне фотографије садрже индивидуални и духовни печат тужиоца као аутора, да је у процесу њиховог настајања уложено време, труд и знање. Осим тога, три фотографије су у великој мери скраћене приликом јавног саопштавања од стране туженог тако да је у већој или мањој мери нарушена и композиција фотографија које је тужилац желео да постигне. Приликом одмеравања накнаде првостепени суд се руководио и слободном оценом у складу са одредбом члана 232 ЗПП-а, имао је у виду и актуелну судску праксу у истоврсним споровима, као и стандард просечне осетљивости аутора на повреду моралног права на назначење имена и заштиту интегритета, као и да само утврђење да је дошло до повреде ових права представља вид сатисфакције, те да новчана накнада по својој природи није цена повређеног добра. Како је нашао да досуђени износи представљају правичну накнаду адекватну претрпљеној штети, суд је у преосталом делу тужбени захтев за накнаду нематеријалне штете као превисоко одмерен, као неоснован одбио. На досуђени износ накнаде неимовинске штете камату је досудио почев од дана пресуђења када је утврђена висина штете, па до коначне исплате, у складу са чланом 277 ЗОО. Висину накнаде за претрпљену имовинску штету, првостепени суд је одмерио полазећи од налаза и мишљења судског вештака за област ауторског права, налазећи да имовинска штета коју је тужилац претрпео може бити накнађена исплатом износа од 3.528,00 динара за неовлашћено саопштавање јавности фотографије "..." и износ од 4.116,00 динара за неовлашћено саопштавање јавности фотографије "...". По налажењу првостепеног суда, досуђени износи су потребни да би се тужиочева материјална ситуација довела у оно стање у коме би се налазила да се штетна радња није догодила, сходно одредби члана 190 ЗОО, с обзиром да од стране судског вештака тржишна вредност фотографије "..." процењена на износ од 30,00 евра а тржишна вредност фотографије "..." на износ од 35,00 евра, а на које износе суд у

свим примедбама, због чега није од утицаја ни ценовник УЛУПУДС-а, нити појединачни уговори које фотографи закључују са медијима. Такође, неосновано је указивање да је висина накнаде имовинске и неимовинске штете прениско одмерена, јер је првостепени суд јасно образложио критеријуме којима се руководио прилоком одмеравања накнаде. Нису од утицаја ни жалбени наводи туженог, у којима понавља да тужилац није активно легитимисан, да тужени није пасивно легитимисан (због закљученог уговора са умешачем), јер је првостепени суд дао јасне разлоге како о активној, тако и о пасивној легитимацији. Неосновани су и жалбени наводи да су у питању фотографије неиндентификованог аутора, јер је током поступка јасно утврђено да је тужилац аутор, да су објављене, кака су и где први пут објављене, као што је неосновано и указивање да висина накнаде није правилно одмерена. Нису основани ни жалбени наводи умешача на страни туженог да вештак није извршио увид у оригинални дигиталн фајл, указивање да фајлови у које је вештак извршио увид не садрже све податке, јер се вештак о наведеном (то су биле примедбе изнете током првостепеног поступка) јасно изјаснио, чак је навео да уколико умешач сматра да се не ради о оригиналним дигиталним фајловима ("јер је могуће креирати и фајлове из будућности а камоли из прошлости", што је била примедба умешача), то утврђује вештак из области информационих технологија. Неосновани су и жалбени наводи да тужилац на фотографијама које су преузете са сервиса "Бета" није био потписан, јер то умешач ничим није доказао, као ни то да је тужилац своја имовинска права пренео на "Бету", јер тужилац није био у радном односу у агенцији "Бета", нити је умешач доказао да је своја имовинска права тужилац пренео наведеној агенцији ауторским уговором, како то правилно и образлаже првостепени суд. Нису основани ни жалбени наводи којима се указује да је висина накнаде имовинске и неимовинске штете превисоко одмерена, уз указивање на лукративне мотиве тужиоца. Како другостепени суд у потпуности прихвата правилно и потпуно утврђено чињенично стање првостепеног суда, на које је првостепени суд правилно применио и материјално право, то нема потребе за даљњим детаљним образлагањем пресуде, већ се жалиоци упућују на образложење првостепеног суда, а у складу са одредбом члана 396 став 2 ЗПП.

Са изнетих разлога, на основу одредбе члана 390 ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

Одлучујући о трошковима поступка (став десети изреке), првостепени суд је исте погрешно обрачунао, на шта се основано указује жалбом тужиоца. Наиме, према висини износа са којим је тужилац успео са својим захтевом (320.644,00 динара), тужиоцу припадају трошкови у складу са одредбама чланова 153 став 1, 154 и 163 ЗПП, и то за састав тужбе и седам образложених поднесака у износу од по 12.000,00 динара, заступања на девет одржаних рочишта у износу од по 15.000,00 динара, приступа на три неодржана рочишта у износу од по 9.000,00 динара (било је 5 неодржаних рочишта, али је тужилац захтевом определио за 3), све радње предузете од стране пуномоћника адвоката и обрачунате у складу са АТ, уз увећање (од 100%) због кумулативних захтева (тарифни број 13 став 7 и тарифни број 15), те трошкови таксе на пресуду у износу од 16.200,00 динара у складу са ТТ (такса на тужбу је застарела).

Са изнетих разлога, на основу одредбе члана 401 став 1 тачка 3 ЗПП, одлучено је као у ставу трећем изреке.

Трошкови другостепеног поступка тужиоцу не припадају, јер је са жалбом успео у сразмерно незнатном делу, због чега је одлучено као у ставу четвртом изреке, на основу одредбе члана 165 ЗПП.

Председник већа-судија
Владислава Милићевић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић